

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3To/15/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8312010111
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Mozner
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8312010111.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Petra Farkaša na verejnom zasadnutí konanom 11. marca 2015 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. poriadku v spojení s § 324 Tr. poriadku na podklade odvolania obž. Mgr. J. B. zrušuje rozsudok Okresného súdu Humenné z 5. marca 2013, sp. zn. 1T/31/2012, v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku v spojení s § 285 písm. b) Tr. poriadku obžalovaných:

Mgr. J. B., nar. X. X. XXXX v Z., trvale bytom Z., F. ul. č XXXX/XXX, a

X. Z., nar. XX. X. XXXX v Z., trvale bytom Z., S. ul. č. XXXX/XX

oslobodzuje

spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Humenné z 21. februára 2012, sp. zn. 2Pv 31/11, ktorá bola na nich podaná 27. februára 2012 pre prečin nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 214 ods. 1 Tr. zákona, ktorý mali spáchať formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona tak, že ako zodpovedné osoby konajúce za spoločnosť TEMA Humenné a. s., Osloboditeľov č. 5669/14, Humenné, IČO: 36476668 (od 7. júla 2010 TEMA INVEST a. s. Humenné) nevyplatili X. W., A. S., W. V. a X. X., zamestnancom spoločnosti TEMA Humenné a. s. za mesiace apríl 2010 a máj 2010 mzdy za vykonanú prácu a odstupné, na ktorých vyplatenie mali nárok, v deň ich splatnosti, hoci v dňoch splatnosti mali dostatok peňažných prostriedkov na ich výplaty, ktoré nevyhnutne nepotrebovali na zabezpečenie činnosti právnickej osoby, čím svojím konaním spôsobili X. W., A. S., W. V. a X. X. celkom škodu vo výške 5.558,85 eura, pretože skutok nie je trestným činom.

odôvodnenie:

Okresný súd Humenné rozsudkom z 5. marca 2013, sp. zn. 1T/31/2012, uznal obžalovaných Mgr. J. B. a X. Z. vinnými z prečinu nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 214 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona, ktorý mali spáchať formou spolupáchateľstva tak, že ako zodpovedné osoby konajúce za spoločnosť TEMA Humenné a. s., Osloboditeľov č. 5669/14, Humenné, IČO: 36476668, (od 7. júla 2010 TEMA INVEST a. s. Humenné) nevyplatili X. W., A. S., W. V. a X. X., zamestnancom spoločnosti TEMA Humenné a. s. za mesiace apríl 2010 a máj 2010 mzdy za vykonanú prácu a odstupné, na ktorých vyplatenie mali nárok, v deň ich splatnosti, hoci v dňoch ich splatnosti mali dostatok peňažných prostriedkov na ich výplaty, ktoré nevyhnutne nepotrebovali na zabezpečenie činnosti právnickej osoby, čím svojím konaním spôsobili X. W., A. S., W. V. a X. X. celkom škodu vo výške 5.558,85 eura, ktorú

sumu úplne uhradili až úhradou poslednej splátky k 30. júnu 2011 v zmysle splátkových kalendárov uzavretých s jednotlivými poškodenými 3. februára 2011.

Za to obom obžalovaným uložil samostatné peňažné tresty vo výmere po 400,-- eur a pre prípad, že by výkon týchto peňažných trestov mohol byť úmyselne zmarený, im obom ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere jeden rok.

Proti tomuto rozsudku, ktorý bol obž. Mgr. J. B. oznámený 22. apríla 2013 doručením jeho rovnopisu, podal tento obžalovaný 7. mája 2013 odvolanie. V jeho odôvodnení poukazuje na to, že nemal podpisové ani rozhodujúce právo k disponovaniu s peňažnými prostriedkami spoločnosti TEMA INVEST a. s. Humenné a v čase, kedy sa mu dáva spáchanie prečinu za vinu nebol ani členom štatutárneho orgánu tejto spoločnosti, čo je jedna z podmienok trestnej zodpovednosti. Pokiaľ ide o pôžičky, ktoré mu spoločnosť poskytla, dáva do pozornosti odvolacieho súdu, že je to vecou spoločnosti a tieto boli poskytnuté pred tým, ako malo údajne dôjsť k spáchaniu predmetného trestného činu. Zároveň zdôraznil, že v čase poskytnutia pôžičiek bol reálny predpoklad rozvoja firmy a neboli ani žiadne úvahy o znižovaní stavu zamestnancov. Osobitne poukázal na to, že žiaden zo zamestnancov, okrem pána W., ktorý podal trestné oznámenie, nemal záujem na riešení veci cez inštitúty trestného ani civilného práva, pretože rešpektovali uzatvorené dohody. Napokon zdôraznil, že spoločnosť kumulovala finančné prostriedky na zabezpečenie svojej činnosti a dôsledkom toho nevyplatila v plnej výške mzdy a odstupné. Tieto finančné prostriedky potrebovala firma na zabezpečenie svojej činnosti, pretože boli ohrozené jej podnikateľské aktivity a o prácu by prišli všetci zamestnanci. Preto nie je pravdou, žeby spoločnosť mala dostatok finančných prostriedkov na vyplatenie všetkých zamestnancov, teda nielen tých, ktorí sú uvedení v napadnutom rozsudku. V podstate z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v časti, ktorá sa ho týka, tak vo výroku o vine aj treste a spod obžaloby ho oslobodil.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd preskúmal na podklade uvedeného odvolania, ktoré bolo podané oprávnenou osobou včas, v súlade s § 317 ods. 1, ods. 3 Tr. poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Po takto vykonanom prieskume a po doplnení konania dôkazmi nevyhnutnými na to, aby mohol o podanom odvolaní rozhodnúť, dospel k záveru, že odvolanie obž. Mgr. J. B. je sčasti dôvodné, pretože okresný súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, v dôsledku čoho bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Predovšetkým je nutné odmietnuť námietky odvolateľa, že v čase splatnosti miezd nebol štatutárnym orgánom zamestnávateľa, keďže predsedom jeho predstavenstva sa stal na valnom zhromaždení konanom 28. apríla 2010, pričom zápis tejto zmeny do obchodného registra nemá konštitutívny, ale iba deklaratívny účinok. Rovnako nepodstatným je to, že nemal podpisový vzor k účtom v bankách. Odhladnuc od toho, že tieto boli v rámci prebiehajúcich exekúcií zablokované, z výpovede svedkyne Q. Q. vyplýva, že o tom, ktoré záväzky budú uhradené, rozhodovali obaja obžalovaní.

Na druhej strane ale treba uviesť, že obžalovaný bol postavený pred súd a okresným súdom uznaný vinným preto, že štyrom zamestnancom obchodnej spoločnosti TEMA INVEST a. s. nevyplatil, spoločne s obž. X. Z., mzdu za mesiace apríl a máj 2010 a odstupné, na ktorých vyplatenie mali nárok, hoci v dňoch ich splatnosti mali dostatok peňažných prostriedkov, ktoré nevyhnutne nepotrebovali na zabezpečenie činnosti právnickej osoby.

V tejto súvislosti považuje krajský súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine uviesť, že trestný postih štatutárneho orgánu právnickej osoby za trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 214 Tr. zákona je možný jedine vtedy, ak právnická osoba - zamestnávateľ v deň splatnosti mzdy, na ktorú má jej zamestnanec nárok, disponuje peňažnými prostriedkami na jej výplatu, ktoré nevyhnutne nepotrebuje na zabezpečenie jej činnosti, a zároveň je schopná hrať všetky svoje splatné záväzky. Ak je totiž právnická osoba v predĺžení (čo je najčastejší spôsob obhajoby v prípade tohto trestného činu a bolo tomu tak i v posudzovanej veci), jej štatutárny orgán je povinný konať tak, aby zabezpečil pomerné uspokojenie všetkých jej veriteľov, nielen jej zamestnancov. V opačnom prípade by sa totiž mohol dopustiť trestného činu zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 Tr. zákona. Z tohto pohľadu potom zistenie, že zamestnávateľ v čase splatnosti mzdy disponuje peniazmi potrebnými na jej úhradu, ešte bez ďalšieho neznamená, že

má finančné prostriedky na ich výplatu tak, ako to predpokladá ustanovenie § 214 Tr. zákona, ale je nutné vždy skúmať jeho celkovú finančnú situáciu v rozhodnom období.

Na základe dokazovania vykonaného pred súdom prvého stupňa a doplneného pred odvolacím súdom prečítaním znaleckého posudku z odvetvia účtovníctvo a daňovníctvo č. 18/2011 na č. I. 284 až 290 (odvolací súd pritom postupoval podľa § 269 Tr. poriadku, keďže predmetný posudok bol zabezpečený v inej trestnej veci) dospel krajský súd k záveru, že sporným ju už záver, že právnická osoba mala v čase splatnosti miezd a odstupného dostatok peňažných prostriedkov na ich úhradu.

Z výpovede znalkyne Ing. U. Q. na hlavnom pojednávaní totiž vyplynulo, že pri posudzovaní tejto otázky nezohľadnila mzdy ostatných zamestnancov, ktorých pracovný pomer nebol ukončený, a ktorým mzdy taktiež neboli vyplatené. Úhrn všetkých miezd za apríl 2010 tak predstavoval 3.608,09 eura, pričom v deň ich splatnosti 31. mája 2010 disponoval zamestnávateľ iba hotovosťou vo výške 1.831,01 eura a úhrn všetkým miezd za máj 2010 a odstupného bol 7.751,38 eura, no 30. júna 2010 bolo v pokladni zamestnávateľa iba 2.430,67 eura.

Ďalej treba poukázať na to, že ak by zamestnávateľ v deň splatnosti jednotlivých daní, ktorý predchádzal splatnosti miezd, t. j. 25. mája 2010, kedy bol zostatok v pokladni 1.955,29 eura a 25. júna 2010, kedy bol zostatok v pokladni 6.128,53, tieto zaplatil, aspoň v sume zodpovedajúcej týmto zostatkom (za apríl, máj, august a september 2010 bola suma splatných daní 24.865,30 eura), v čase splatnosti miezd a odstupného (31. mája a 30. júna 2010) by disponoval ešte nižšou, pokiaľ vôbec nejakou, hotovosťou.

Navyše nemožno prehliadnuť, že k 31. decembru 2010 mal zamestnávateľ neuhradené dodávateľské faktúry, teda faktúry ním vydané, vo výške 860.058,24 eura, čo korešponduje s výpoveďou svedkyne Q. Q., že mali problém s vymáhaním pohľadávok, a zároveň za rok 2010 z došlých faktúr v celkovej výške 248.161,86 eur uhradil iba 25.936,57 eura (t. j. cca 10%). Toto zistenie spolu s tým, že k 19. máju 2010 bol účet zamestnávateľa blokovaný v dôsledku exekučných konaní do výšky 620.645,11 eura, svedčí v prospech tvrdenia odvolateľa, že obchodná spoločnosť nebola v čase skutku schopná uhrádzať všetky svoje záväzky, teda bola v predĺžení, čo vylučuje vyvodenie trestnej zodpovednosti voči jej štatutárnym orgánom za trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného na tom skutkovom základe, ako je uvedený v obžalobe a v napadnutom rozsudku.

Zároveň ale treba uviesť, že neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že 31. marca 2010 bola obchodnou spoločnosťou poskytnutá odvolateľovi pôžička 62.000,- eur a 30. apríla 2010 ďalšia pôžička 65.000,- eur. Krajskému súdu pritom nie je zrejmé, prečo práve tejto skutočnosti nevenovali náležitú pozornosť predovšetkým orgány činné v trestnom konaní, keď skutková podstata trestného činu nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 214 ods. 1 Tr. zákona má aj druhú alineu spočívajúcu v tom, že štatutárny orgán právnickej osoby, ktorá je zamestnávateľom, vykoná opatrenie smerujúce k zmareniu vyplatenia mzdy, platu, inej odmeny za prácu náhrady alebo odstupného.

So zreteľom ekonomickú situáciu zamestnávateľa (ako je popísaná vyššie) a na celkový výšku splatnej a nevyplatennej mzdy a odstupného v sume 6.860,20 eura, by postupné odčerpanie hotovosti v súhrnnej výške 127.000,- eur za takéto opatrenie smerujúce k zmareniu vyplatenia uvedených peňažných nárokov bolo možné považovať.

Takéto vyvodenie trestnej zodpovednosti je však podmienené takou zmenou skutkovej a právnej vety, ktorá by bola v neprospech obžalovaného, čo vzhľadom na to, že odvolanie bolo podané len v jeho prospech, nie je možné.

Z týchto dôvodov, ktoré sú na prospech aj obž. X. Z., krajský súd na podklade odvolania obž. Mgr. J. B. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a sám rozhodol tak, že oboch obžalovaných spod obžaloby oslobodil, pretože skutok nie je trestným činom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.